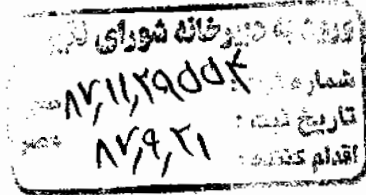

بیت

شماره: ۱۴۹/۵۳۶۶۰

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۹/۲۰

پوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجراء اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
لایحه موافقتنامه چندجانبه بین کشورهای عضو گروه دی - هشت در خصوص کمک اداری
در زمینه موضوعات گمرکی که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه
علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۳ مجلس عیناً به تصویب رسیده است، به پیوست
ارسال می گردد.

علی لاریجانی
رئیس مجلس شورای اسلامی

**لایحه موافقتنامه چندجانبه بین کشورهای عضو گروه دی - هشت در خصوص
کمک اداری در زمینه موضوعات گمرکی**

ماده واحده - موافقتنامه چندجانبه بین کشورهای عضو گروه دی - هشت در خصوص کمک اداری در زمینه موضوعات گمرکی مشتمل بر یک مقدمه و بیست و پنج ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه چندجانبه بین کشورهای عضو گروه دی - هشت
در خصوص کمک اداری در زمینه موضوعات گمرکی**

مقدمه:

کشورهای عضو دی - هشت :

- جمهوری خلق بنگلادش؛
- جمهوری عربی مصر؛
- جمهوری اندونزی؛
- جمهوری اسلامی ایران؛
- مالزی؛
- جمهوری فدرال نیجریه؛
- جمهوری اسلامی پاکستان؛
- جمهوری ترکیه؛

که از این پس طرفهای متعاقد نامیده می شوند؛

با در نظر گرفتن اهمیت تعیین دقیق حقوق گمرکی و سایر مالیاتهایی که به هنگام واردات یا صادرات وصول می شوند و حصول اطمینان از اجراء صحیح اقدامات ویژه مربوط به ممنوعیت، محدودیت و کنترل،

با در نظر گرفتن این که تخلف از قوانین گمرکی برای منافع اقتصادی، تجاری، مالی، اجتماعی، فرهنگی و سلامت آنان زیان آور است،
با تشخیص نیازه همکاری بین المللی در زمینه موضوعات مربوط به اعمال
و اجراء قوانین گمرکی،

با اعتقاد به این که اقدام علیه تخلفات گمرکی می تواند به واسطه همکاری نزدیک
بین گمرکات آنها بر اساس مقررات قانونی مورد توافق چند جانبه، به نحوی مؤثرتر
صورت بگیرد،

با در نظر گرفتن کنوانسیون بین المللی در خصوص کمک متقابل اداری جهت
جلوگیری، تحقیق و سرکوب تخلفات گمرکی مصوب ۱۳۵۶/۳/۱۹ هجری شمسی برابر
با نهم ژوئن ۱۹۷۷ میلادی در نایروبی، تحت توجهات شورای همکاریهای گمرکی، که
چهارچوبی را برای تسهیل کمک متقابل اداری در زمینه موضوعات گمرکی طرح
می نماید،

با توجه به کنوانسیونهای بین المللی که مشتمل بر ممنوعیت، محدودیت،
و اقدامات ویژه جهت اعمال کنترل نسبت به کالای خاص هستند،

و همچنین با توجه به بیانیه جهانی حقوق بشر مورخ ۱۳۳۷ هجری شمسی برابر
با ۱۹۵۸ میلادی سازمان ملل متحد،

و نیز با توجه به تلاشهای مشترک گمرکات در امر ظرفیت سازی برای ارتقاء
مهارتهای خویش در انجام مسؤولیتهای خود، افزایش درآمدهایشان و محافظت از
اقتصاد و جامعه خود،

در موارد زیر توافق کرده اند:

فصل اول

تعاریف

ماده ۱- از لحاظ این موافقتنامه :

الف- «گمرک» یعنی مرجع گمرکی و یا هر مرجع دیگر یک طرف متعاقد که به
منظور اعمال مقررات این موافقتنامه بر اساس قانون داخلی مجاز و از سوی طرف
متعاقد مزبور تعیین شده باشد.

ب- «حقوق گمرکی» یعنی کلیه عوارض، مالیاتها، دستمزدها و هر هزینه دیگری که در قلمرو طرفهای متعاقد و در اجراء قوانین گمرکی مطالبه می شود که البته مشمول دستمزدها یا هزینه های انجام خدمات نمی گردد.

پ- «مطالبات گمرکی» یعنی هر میزان حقوق گمرکی که در یکی از طرفهای متعاقد قابل وصول نمی باشد.

ت- «قوانین گمرکی» یعنی کلیه مقررات قانونی و اداری قابل اعمال یا اجراء توسط هر یک از گمرکات راجع به واردات، صادرات، تراباری (انتقال کالا به وسیله حمل دیگر)، گذر (ترانزیت)، انبارداری، جابه جایی کالا از جمله مقررات قانونی و اداری مربوط به اقدامات بازدارنده، محدود کننده و کنترلی،

ث- «تخلف گمرکی» یعنی هر گونه نقض یا مبادرت به نقض قوانین گمرکی،

ج- «اطلاعات» یعنی هرگونه داده، اعم از پردازش یا تجزیه و تحلیل شده یا نشده، و اسناد، گزارشها و سایر مکاتبات به هر شکل، از جمله الکترونیکی یا نسخه های گواهی شده یا مصدق آنها،

چ- «مأمور» یعنی هر مأمور گمرک یا مأمور دولتی دیگری که توسط یک گمرک تعیین شده است،

ح- «شخص» به معنی شخص حقیقی و حقوقی است مگر این که سیاق عبارت به گونه دیگری اقتضاء نماید.

خ- «داده های شخصی» یعنی هرگونه داده راجع به شخص حقیقی شناخته شده یا قابل شناسایی،

د- «گمرک درخواست کننده» به معنی گمرکی خواهد بود که درخواست کمک می کند،

ذ- «گمرک درخواست شونده» به معنی گمرکی خواهد بود که از آن درخواست کمک می شود،

ر- «طرف متعاقد درخواست کننده» یعنی طرف متعاهدی که گمرک آن درخواست کمک نموده است،

ز- «طرف متعاقد درخواست شونده» یعنی طرف متعاهدی که از گمرک آن، درخواست کمک شده است.

فصل دوم

دامنه شمول موافقتنامه:

ماده ۲-

۱- تبادل اطلاعات:

طرفهای متعاقد از طریق گمرکات خود در جهت اجراء صحیح قوانین گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی و حصول اطمینان از امنیت زنجیره عرضه تجاری، طبق شرایط مندرج در این موافقتنامه، اطلاعات مربوط را به یکدیگر ارائه خواهند نمود.

۲- ظرفیت سازی:

کشورهای عضو، برنامه آموزشی گمرکی را برای ارتقاء دانش و مهارتهای کارکنان گمرکی آغاز خواهند کرد و نظرات کارشناسی را به یکدیگر ارائه خواهند نمود و تأسیسات و برنامه‌های آموزشی را در اختیار یکدیگر قرار خواهند داد.
۳- کمک اداری:

الف- طرفهای متعاقد از طریق گمرکات خود طبق شرایط مندرج در این موافقتنامه جهت اجراء صحیح قوانین گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی به یکدیگر کمک اداری خواهند کرد.

ب- هرگونه کمک هر یک از طرفهای متعاقد طبق این موافقتنامه باید براساس مقررات قانونی و اداری داخلی و در محدوده صلاحیت گمرک و منابع موجود آن صورت گیرد.

پ- این موافقتنامه صرفاً کمک چندجانبه اداری بین طرفهای متعاقد را دربرمی‌گیرد و تأثیری بر موافقتنامه‌های معاضدت قضائی دو یا چندجانبه بین آنها ندارد. در صورتی که قرار باشد کمک متقابل توسط دیگر مقامات طرف متعاقد درخواست شونده انجام شود، گمرک درخواست شونده باید مقامات مزبور و در صورت آگاهی، موافقتنامه مربوط یا ترتیبات قابل اعمال را مشخص نماید.

ت- مفاد این موافقتنامه برای هیچ شخصی حق ممانعت از اجراء درخواست را ایجاد نخواهد کرد.

۴- تسهیل گذر (ترانزیت):

طرفهای متعاقد به منظور ترغیب تجارت بین خود نقل و انتقالات گذری (ترانزیتی) را به وسیله ساده و هماهنگ کردن تشریفات گمرکی و ساز و کار اجراء آنها، تسهیل خواهند نمود.

۵- بانک داده‌های گمرکی:

کشورهای عضو، ایجاد بانک داده‌های گمرکی متمرکز را به منظور به اشتراک گذاردن مؤثر اطلاعات، بررسی خواهند کرد.

فصل سوم

دامنه شمول کمک:

ماده ۳- اطلاعات لازم جهت اعمال و اجراء قوانین گمرکی

گمرکات، طبق درخواست یا به ابتکار خود، حتی الامکان اطلاعاتی را که به حصول اطمینان از اجراء صحیح قانونی گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی کمک می‌کند به یکدیگر ارائه خواهند نمود. این اطلاعات می‌تواند مربوط به موارد زیر باشد:

الف) شیوه‌های جدید اجراء قوانین گمرکی که اثربخشی آنها به اثبات رسیده باشد،

ب) روندها، شیوه‌ها یا ابزارهای جدید ارتکاب تخلفات گمرکی،

پ) کالاهایی که معلوم شده می‌توانند موضوع تخلفات گمرکی قرار بگیرند همچنین روشهای حمل و انبارداری به کار رفته در مورد کالاهای یاد شده،

ت) هر داده دیگری که به گمرکات در خصوص کنترل و تسهیل ارزیابی خطر کمک کند.

فصل چهارم

کمکهای ویژه:

ماده ۴- اطلاعات مربوط به تخلفات گمرکی

۱- گمرک هر طرف متعاقد بنا به درخواست یا به ابتکار خود، اطلاعات مربوط به فعالیتهای طراحی شده، جاری یا تکمیل شده را که باعث ایجاد زمینه منطقی برای

اعتقاد به این امر می شود که تخلف گمرکی در قلمرو طرف متعاقد مربوط ارتکاب یافته یا خواهد یافت، در اختیار گمرک هر طرف متعاقد دیگر قرار خواهد داد.

۲- در موارد جدی که متضمن خسارت اساسی به اقتصاد، بهداشت عمومی، امنیت عمومی یا سایر منافع حیاتی هر یک از طرفهای متعاقد باشد، گمرک طرف متعاقد دیگر، در مواردی که امکانپذیر است، چنین اطلاعاتی را بنا به ابتکار خود بدون تأخیر ارائه خواهد کرد.

ماده ۵- انواع اطلاعات خاص

گمرک درخواست شونده، بنا به درخواست، اطلاعات زیر را در اختیار گمرک درخواست کننده که بنا به دلایلی در مورد صحت اطلاعات گمرکی ارائه شده به آن، تردید دارد قرار خواهد داد:

الف) آیا کالای وارد شده به قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده به صورت قانونی از قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده صادر شده است؛

ب) آیا کالای صادر شده از قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده به صورت قانونی به قلمرو گمرکی طرف متعاقد درخواست شونده وارد شده است، و در صورت اعمال رویه گمرکی، تحت چه رویه گمرکی وارد شده است.

ماده ۶- ابلاغ

۱- گمرک درخواست شونده، بنا به درخواست و چنانچه قانون ملی آن اجازه دهد، کلیه اقدامات لازم را انجام خواهد داد تا شخص مقیم یا مستقر در قلمرو خود را از کلیه تصمیمات پیرامون شخص مزبور که از سوی گمرک درخواست کننده در زمینه اجراء قوانین گمرکی و در حیطه شمول این موافقتنامه اتخاذ شده است، مطلع نماید.

۲- چنین ابلاغ هایی باید طبق رویه های قابل اجراء در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده برای تصمیمات ملی مشابه صورت گیرد.

ماده ۷- کمک در زمینه دریافت مطالبات گمرکی

- ۱- گمرکات بنا به درخواست، در خصوص دریافت مطالبات گمرکی به یکدیگر کمک می‌نمایند، مشروط براین که هر دو طرف متعاقد، مقررات قانونی و اداری لازم را در زمان درخواست به تصویب رسانده باشند.
- ۲- کمک در زمینه دریافت مطالبات گمرکی طبق ماده (۲۰) این موافقتنامه صورت خواهد گرفت.

ماده ۸- نظارت و اطلاعات

- ۱- گمرک درخواست شونده بنا به درخواست، باید حتی‌الامکان، بر موارد زیر نظارت داشته باشد و در خصوص آنها اطلاعاتی را برای گمرک درخواست کننده فراهم نماید:
 - الف) کالای در حال حمل یا در انبار که معلوم شده جهت ارتکاب تخلف گمرکی، در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده مورد استفاده قرار گرفته یا سوء ظن استفاده از آنها وجود دارد.
 - ب) وسایل حمل و نقلی که معلوم شده جهت ارتکاب تخلف گمرکی، در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده، مورد استفاده قرار گرفته یا سوء ظن استفاده از آنها وجود دارد.
 - پ) اماکنی که معلوم شده جهت ارتکاب تخلف گمرکی، در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده، مورد استفاده قرار گرفته یا سوء ظن استفاده از آنها وجود دارد.
 - ت) اشخاصی که معلوم شده در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده مرتکب تخلف گمرکی شده یا مظنون به ارتکاب تخلف گمرکی هستند، به ویژه آنهایی که به قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده وارد و از آن خارج می‌شوند.
- ۲- گمرک هر طرف متعاهدی می‌تواند چنانچه به دلایلی معتقد باشد فعالیت‌های طراحی شده، جاری یا تکمیل شده ظاهراً به ارتکاب تخلف گمرکی در قلمرو طرف متعاقد دیگر می‌انجامد به ابتکار خود چنین نظارت‌هایی را انجام دهد.

فصل پنجم

گروههای تحقیق و کنترل مشترک:

ماده ۹-

۱- طرفهای متعاقد می‌توانند به منظور کشف و جلوگیری از انواع خاص تخلفات گمرکی که نیازمند اقدامات همزمان و هماهنگ می‌باشد گروههای تحقیق یا کنترل مشترک تشکیل دهند.

۲- گروههای مزبور طبق قانون و رویه طرف متعاقدی که در قلمرو آن این اقدامات در حال اجراء است عمل خواهند کرد.

۳- فعالیت گروههای مزبور طبق ماده (۲۰) این موافقتنامه تنظیم خواهد شد.

فصل ششم

مکاتبه در مورد درخواستها:

ماده ۱۰-

۱- درخواستهای کمک که به موجب این موافقتنامه به عمل می‌آید مستقیماً برای گمرک طرف متعاقد دیگر ارسال خواهد شد. درخواستها به صورت کتبی یا الکترونیکی انجام خواهد شد و با هرگونه اطلاعاتی که جهت اجابت درخواست مفید به نظر می‌رسد همراه خواهد بود. گمرک درخواست‌شونده می‌تواند خواستار تأیید مکتوب درخواست الکترونیکی شود. در مواقعی که شرایط ایجاب می‌کند درخواستها می‌تواند به طور شفاهی صورت گیرد. این قبیل درخواستها باید فوراً به صورت کتبی تأیید گردد.

۲- درخواستهایی که متعاقب بند (۱) این ماده صورت می‌گیرد شامل جزئیات

زیر خواهد بود:

الف) نام گمرک درخواست کننده،

ب) موضوع گمرکی مورد بحث، نوع همکاری درخواست شده و دلیل درخواست،

پ) شرح مختصری از موضوع تحت بررسی، عناصر قانونی و اداری آن،

ت) اسامی و نشانی اشخاص مرتبط با درخواست، چنانچه شناخته شده باشند.

۳- چنانچه گمرک درخواست کننده تقاضای دنبال نمودن رویه یا روش خاصی را نماید، گمرک درخواست شونده با توجه به مقررات قانونی و اداری داخلی خود با این درخواست موافقت می نماید.

۴- گمرک درخواست شونده بنا به درخواست، نسخه های تأیید شده اسناد مورد نیاز را ارائه خواهد کرد. هر گونه سندی که مبادله می شود حتی الامکان باید با کلیه اطلاعات مربوط برای تفسیر و بهره گیری از آن همراه باشد.

۵- اطلاعاتی که در این موافقتنامه به آن اشاره شده است به مأمورانی که توسط هریک از گمرکات به طور ویژه برای این منظور تعیین شده اند ارائه خواهد شد. فهرست مأموران مزبور طبق ماده (۲۰) این موافقتنامه در اختیار گمرک طرف متعاقد دیگر گذاشته خواهد شد.

فصل هفتم

اجراء درخواستها:

ماده ۱۱- شیوه های کسب اطلاعات

هر طرف متعاقد نسبت به ایجاد ساز و کار خود برای کسب اطلاعات اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۲- حضور مأموران در قلمرو طرف متعاقد دیگر

مأموران ویژه ای که از سوی گمرک درخواست کننده تعیین شده اند می توانند بنا به درخواست کتبی و با اجازه گمرک درخواست شونده و با رعایت شرایط وضع شده از طرف گمرک اخیرالذکر، به منظور انجام تحقیق پیرامون تخلف گمرکی موارد زیر را اعمال نمایند:

الف) در دفاتر گمرک درخواست شونده، اسناد و سایر اطلاعات مربوط به تخلف گمرکی را معاینه کنند و تصویر اسناد و اطلاعات مزبور به آنها تسلیم شود؛

ب) در موقع انجام تحقیق مرتبط با گمرک درخواست کننده، توسط گمرک درخواست شونده، در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده حضور داشته باشند، این مأموران فقط در نقش مشاور عمل خواهند کرد.

شماره: ۱۴۹/۵۳۶۶۰

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۹/۲۰

پوست:

بسته

رئیس

ماده ۱۳- حضور مأموران گمرک درخواست کننده، با دعوت گمرک درخواست شونده در صورتی که گمرک درخواست شونده به هنگام انجام اقدامات مربوط به کمک، بر اساس درخواست، حضور مأموری از گمرک درخواست کننده را مناسب بداند، می تواند از گمرک درخواست کننده با رعایت کلیه شروطی که اعلام می نماید جهت مشارکت دعوت نماید.

ماده ۱۴- ترتیبات مربوط به بازدید مأموران

۱- هرگاه مأموران یکی از طرفهای متعاقد بر اساس شرایط این موافقتنامه در قلمرو طرف متعاقد دیگر حاضر شوند باید همواره بتوانند مدارکی به زبان قابل پذیرش گمرک درخواست شونده، دال بر هویت و سمت اداری خویش در گمرک خود و نیز سمت اداری که در قلمرو گمرک درخواست شونده به آنها اعطاء شده است، ارائه نمایند.

۲- مأمورینی که به گونه پیش بینی شده در مواد (۱۲) و (۱۳) جهت حضور در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده از سوی گمرک درخواست کننده تعیین شده اند، صرفاً نقش مشاوره ای خواهند داشت.

۳- این مأموران به هنگام حضور در قلمرو طرف متعاقد دیگر به موجب این موافقتنامه، از همان حمایت مقرر برای مأموران گمرک طرف متعاقد دیگر، به موجب قوانین لازم الاجراء در قلمرو همان طرف، برخوردار خواهند بود و مسؤول هرگونه تخلفی خواهند بود که ممکن است مرتکب شوند.

ماده ۱۵- کارشناسان و گواهان

گمرک درخواست شونده، می تواند بنا به درخواست، اجازه دهد مأمورانش در موضوعات مربوط به اجراء قوانین گمرکی به عنوان کارشناس یا گواه نزد دادگاه یا محکمه واقع در قلمرو طرف متعاقد دیگر حاضر شوند.

فصل هشتم

محرمانه بودن اطلاعات:

ماده ۱۶-

۱- هرگونه اطلاعاتی که به موجب این موافقتنامه دریافت می شود باید فقط توسط گمرکات و صرفاً برای اهداف این موافقتنامه مورد استفاده قرار گیرد، مگر در صورتی که گمرک ارائه دهنده چنین اطلاعاتی استفاده از آن را برای اهداف دیگر یا توسط مقامات دیگر اجازه داده باشد.

۲- هرگونه اطلاعات دریافت شده به موجب این موافقتنامه محرمانه تلقی شده و حداقل مشمول همان حفاظت و حمایتی خواهد بود که همان نوع اطلاعات به موجب قوانین داخلی طرف متعهدهی که آن را دریافت کرده است، مشمول آن می باشد.

فصل نهم

حفاظت از داده های شخصی:

ماده ۱۷-

۱- تبادل داده های شخصی به موجب این موافقتنامه با توافق متقابل طرفهای متعاقد طبق ماده (۲۰) این موافقتنامه مبنی بر این که چنین داده هایی باید از سطح حفاظتی برخوردار باشد که الزامات قانونی ملی طرف متعاقد ارائه کننده را برآورده نماید، آغاز خواهد شد.

۲- طرفهای متعاقد باید در چهارچوب این ماده، قانون و مقررات مربوط به حفاظت از داده های شخصی را به یکدیگر ارائه دهند.

فصل دهم

معافیت ها:

ماده ۱۸-

در مواردی که کمک ها در چهارچوب این موافقتنامه، حاکمیت، قوانین و تعهدات قراردادی، امنیت، نظم عمومی یا سایر منافع اساسی ملی طرف متعاقد درخواست شوند را نقض کند یا باعث ضرر رساندن به منافع تجاری یا حرفه ای مشروع گردد، طرف

متعاقد مذکور می‌تواند از ارائه این کمکها خودداری کند یا با توجه به شرایطی که ممکن است مقرر کند آنها را ارائه نماید.

فصل یازدهم

هزینه‌ها:

ماده ۱۹-

- ۱- گمرک درخواست شونده با رعایت بندهای (۲) و (۳) این ماده از هرگونه دعوی برای بازپرداخت هزینه‌های متحمل شده در اجراء این موافقتنامه صرف نظر خواهد نمود.
- ۲- مخارج و حق الزحمه‌های پرداختی به کارشناسان و گواهان و همچنین هزینه‌های مترجمین متون و مترجمین هم‌زمان که کارمند دولت نباشند، توسط گمرک درخواست کننده تقبل خواهد شد.
- ۳- در صورتی که برای اجراء درخواست، هزینه‌های زیاد یا غیرمتعارف مورد نیاز بوده یا باشد، طرفهای متعاقد به منظور تعیین شرایطی که به موجب آن درخواست باید اجراء شود و همچنین روشی که به موجب آن هزینه‌ها باید تقبل شود، با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

فصل دوازدهم

اجراء و اعمال موافقتنامه:

ماده ۲۰-

- گمرکات به‌طور مشترک در خصوص ترتیبات تفصیلی مربوط به تسهیل در اجراء و اعمال این موافقتنامه، تصمیم‌گیری خواهند نمود.

فصل سیزدهم

قلمرو اجرائی:

ماده ۲۱-

- این موافقتنامه در قلمرو همه طرفهای متعاقد به گونه‌ای که در مقررات قانونی و اداری داخلی آنها تعریف شده است، قابلیت اجراء خواهد داشت.

فصل چهاردهم

حل و فصل اختلافات:

ماده ۲۲-

- ۱- گمرکات سعی خواهند کرد که اختلافات یا سایر مشکلات در زمینه تفسیر یا اجراء این موافقتنامه را از طریق توافق مشترک حل و فصل نمایند.
- ۲- اختلاف نظرها یا مشکلات حل نشده، از راههای دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

فصل پانزدهم

مقررات نهائی:

ماده ۲۳- لازم الاجراء شدن

- ۱- این موافقتنامه در مورد هر طرف متعاقد در اولین روز ماه دوم پس از این که هر یک از طرفهای متعاقد به صورت کتبی و از طریق مجاری دیپلماتیک به دفتر اجرائی دی-۸ اطلاع دهد که الزامات قانون اساسی یا داخلی برای لازم الاجراء شدن این موافقتنامه رعایت شده است، به مورد اجراء گذاشته خواهد شد.
- ۲- سند پذیرش یا تصویب این موافقتنامه نزد دبیرخانه دفتر اجرائی دی-۸ در استانبول تودیع خواهد شد.
- ۳- این موافقتنامه (۹۰) روز پس از تودیع سند تصویب پنج کشور عضو دی-۸ لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۲۴- مدت و فسخ

- ۱- این موافقتنامه برای مدت نامحدود منعقد شده است ولی هر یک از طرفهای متعاقد می توانند در هر زمان با اعلام از طریق مجاری دیپلماتیک آن را فسخ کند.
- ۲- فسخ این موافقتنامه سه ماه پس از تاریخ اعلام فسخ به امین اسناد نافذ خواهد شد، با این وجود اقدامات جاری در زمان فسخ، طبق مفاد این موافقتنامه تکمیل خواهد شد.

ماده ۲۵- بازنگری

طرفهای متعاقد به منظور بازنگری این موافقتنامه، بنا به درخواست یا در پایان پنج سال از تاریخ لازم الاجراء شدن آن با یکدیگر ملاقات خواهند کرد، مگر آنکه عدم نیاز به بازنگری را به صورت کتبی به دبیرخانه دفتر اجرائی دی- ۸ در استانبول اعلام کنند.

به منظور گواهی مراتب بالا، امضاء کنندگان زیر که دارای اختیار لازم هستند، این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند.

این موافقتنامه در بالی اندونزی در تاریخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۵ هجری شمسی برابر با ۱۳ مه ۲۰۰۶ میلادی در یک نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید.

- از طرف دولت جمهوری خلق بنگلادش
- از طرف دولت جمهوری عربی مصر
- از طرف دولت جمهوری اندونزی
- از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران
- از طرف دولت مالزی
- از طرف دولت جمهوری فدرال نیجریه
- از طرف دولت جمهوری اسلامی پاکستان
- از طرف دولت جمهوری ترکیه

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و بیست و پنج ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سیزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی
رئیس مجلس شورای اسلامی